

VOORONTWERP VAN DECREET tot instemming met het samenwerkingsakkoord van ... (datum) tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest, het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de Franstalige Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschapscommissie, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie tot het invoeren van een mechanisme voor de screening van buitenlandse directe investeringen.

Samenvatting

Met dit decreet wordt instemming betuigd met het samenwerkingsakkoord van ... (datum) tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest, het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de Franstalige Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschapscommissie, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie tot het invoeren van een mechanisme voor de screening van buitenlandse directe investeringen.

MEMORIE VAN TOELICHTING**I. ALGEMENE TOELICHTING****A. Situering**

Vlaanderen is een open economie en wil dat blijven. Internationalisering is de levensader van de Vlaamse economie. Dit betekent echter niet dat de Vlaamse Regering geen oog heeft voor de mogelijke risico's voor de Vlaamse strategische belangen die dit met zich mee kan brengen. Daarom nam de vorige Vlaamse Regering al het initiatief om in het bestuursdecreet twee bepalingen op te nemen inzake het vrijwaren van de strategische belangen van de Vlaamse Gemeenschap en Gewest; nam Vlaanderen actief deel aan de besprekingen binnen de Raad van de EU over de Verordening (EU) 2019/452 van het Europees Parlement en de Raad van 19 maart 2019 tot vaststelling van een kader voor de screening van buitenlandse directe investeringen (hierna: "de EU-screeningsverordening"); en nam Vlaanderen ten slotte constructief deel aan de interfederale gesprekken over de oprichting van een interfederaal screeningsmechanisme.

Op 1 juni 2022 werd het resultaat van deze gesprekken aan het Overlegcomité voorgelegd. Het Comité keurde het ontwerp van samenwerkingsakkoord goed middels twee wijzigingen. Een aangaande een verplaatsing van de definitie van strategische belangen, en een aangaande de screeningsdrempel voor de sector biotechnologie. Het comité besloot dat het ontwerp voor advies aan de Raad van State kon toegezonden worden. Het zal na ontvangst van dit advies opnieuw voorgelegd worden aan het Comité, waarna het bij hoogdringendheid voor instemming kan worden voorgelegd aan de Parlementen van de Federale Staat en de deelstaten.

Het dossier betreft zodus de tenuitvoerlegging in België van de EU-screeningsverordening. Deze verordening biedt een kader voor het screenen van buitenlandse directe investeringen om redenen van veiligheid of openbare orde. Het samenwerkingsakkoord heeft tot doel het invoeren van een mechanisme voor de screening van buitenlandse directe investeringen in België met specifiek toepassingsgebied (vrijwaren van nationale veiligheid, openbare orde en de strategische belangen van de partijen inzake directe buitenlandse investeringen in bestaande bedrijven in de sectoren zoals omschreven in artikel 5 vanaf een investeringsdrempel van 25% of 10% van de stemrechten naargelang de betreffende sector). Het mechanisme biedt de opportuniteit om de Vlaamse strategische belangen te bewaken tegen een achtergrond van wijzigende machtsverhoudingen en de opkomst van "geo-economie" en "geo-technologie" in de geopolitieke relaties.

Verder is het screeningsmechanisme enkel van toepassing nadat een vooronderzoek de noodzaak van een volledige screening heeft aangetoond. Eventuele bijsturende maatregelen worden slechts genomen wanneer nog niet geredieerde risico's zijn geïdentificeerd. De investering wordt pas geblokkeerd wanneer er echt geen andere oplossing is (last resort).

Voor de toepassing van dit akkoord wordt een Interfederale Screeningscommissie opgericht, die bestaat uit 9 leden (vertegenwoordigers van de FOD Financiën, Binnenlandse Zaken en Buitenlandse Zaken, de Vlaamse, Waalse en Brusselse gewesten en de Vlaamse, Franse en Duitstalige gemeenschappen). De Interfederale Screeningscommissie wordt voorgezeten door een vertegenwoordiger van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, die evenwel niet deelneemt aan de beraadslaging en besluitvorming. Het administratieve secretariaat van de Interfederale Screeningscommissie berust bij de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie.

Het samenwerkingsakkoord laat de partijen vrij te beslissen hun bevoegdheden in deze uit te oefenen en geen vertegenwoordiging af te vaardigen (artikel 1 §3).

B. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Artikel 1 geeft aan dat dit decreet een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid regelt.

Artikel 2

Artikel 2 geeft aan dat instemming wordt betuigd met het samenwerkingsakkoord.

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van
Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management

Jan JAMBON

De Vlaams minister voor Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en
Landbouw

Jo BROUNS